

ZÁKLADNÍ FUNKCE ÚZEMÍ

doc. RNDr. Dana Procházková, DrSc.

ČVUT v Praze, fakulta dopravní

OBSAH

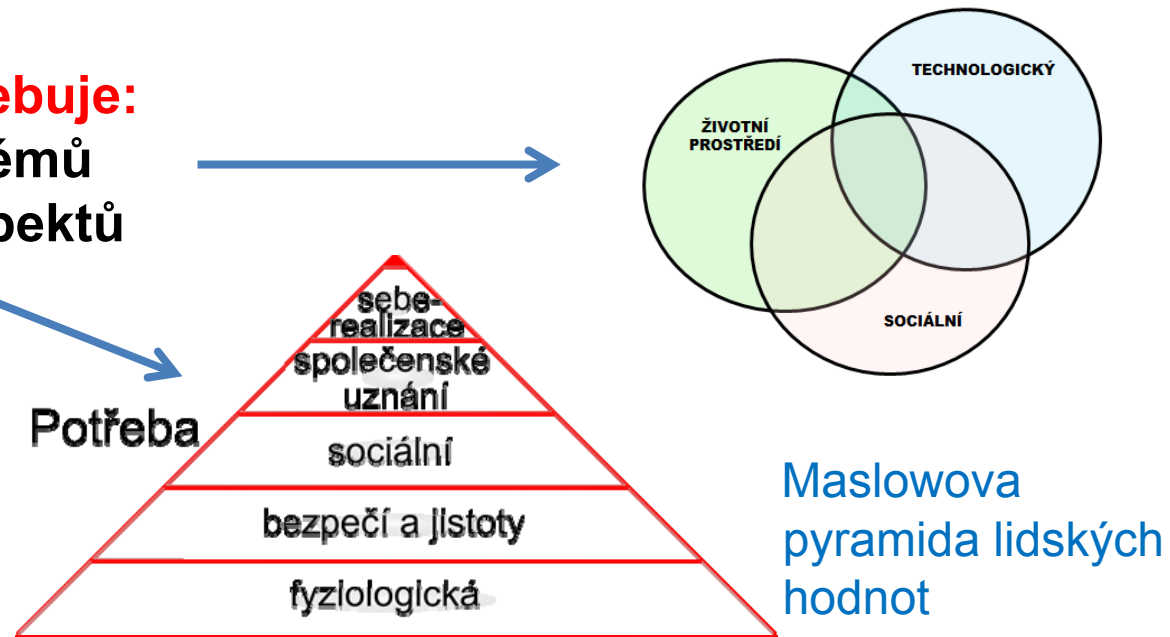
1. Úvod
2. Základní veřejná aktiva a základní funkce území
3. Území
4. Příčiny jevů, které poškozují území
5. Zajištění bezpečného území
6. Základní nástroje
7. Závěr

1. ÚVOD

Člověk vytváří svět pro sebe – tj. jde mu o jeho **existenci, bezpečí a rozvoj**.

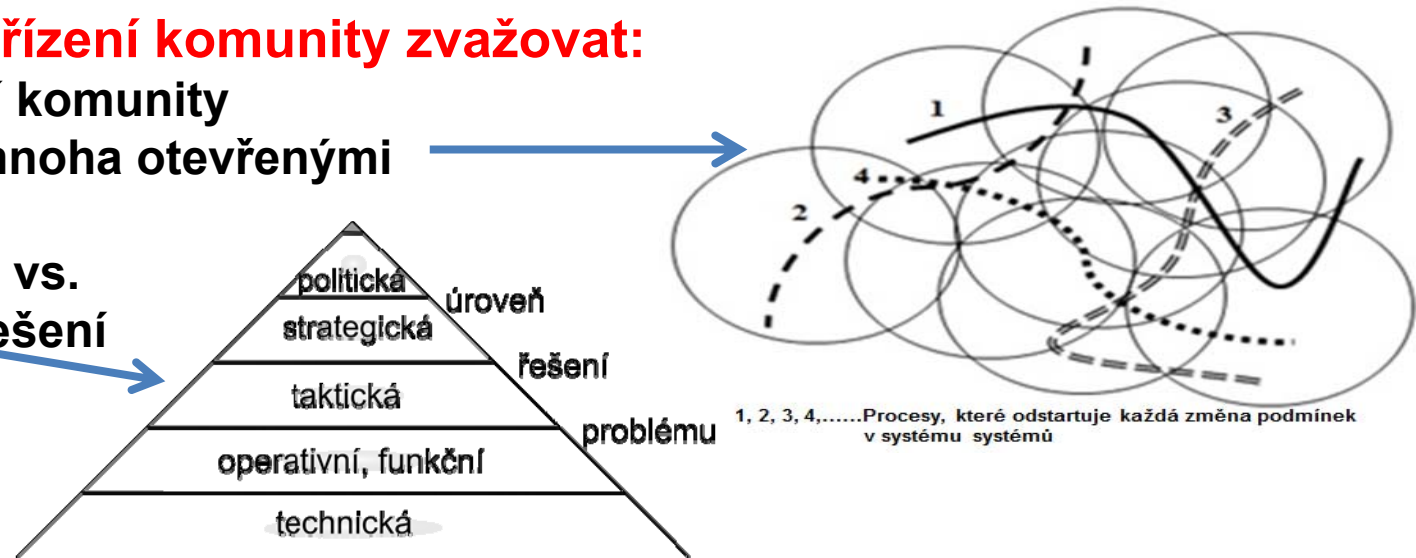
K životu člověk potřebuje:

- koexistenci systémů
- zajištění řady aspektů

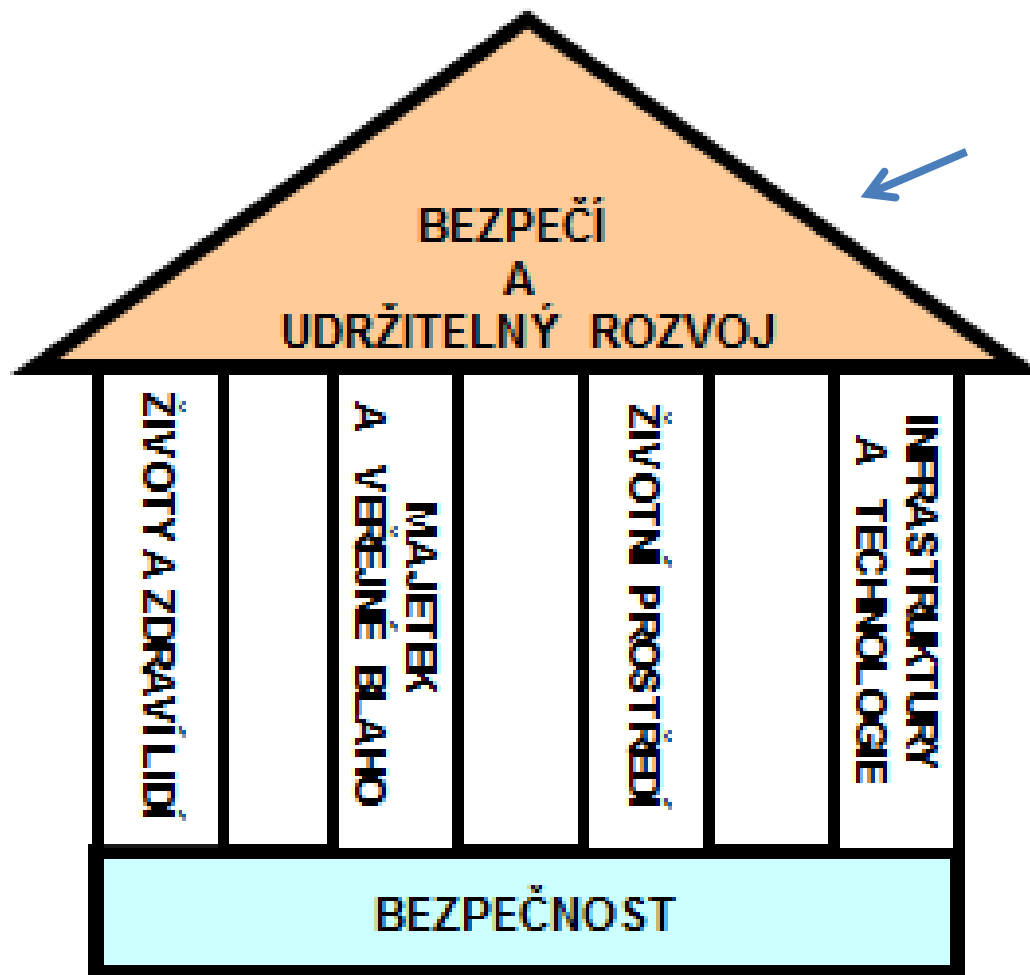

Proto je nutno při řízení komunity zvažovat:

- systémové pojetí komunity
- propojení mezi mnoha otevřenými systémy – SoS
- dynamiku vývoje vs. lidské způsoby řešení problémů

2. ZÁKLADNÍ VEŘEJNÁ AKTIVA A ZÁKLADNÍ FUNKCE ÚZEMÍ

Systemové propojení aktiv vytváří

LIDSKÝ SYSTÉM

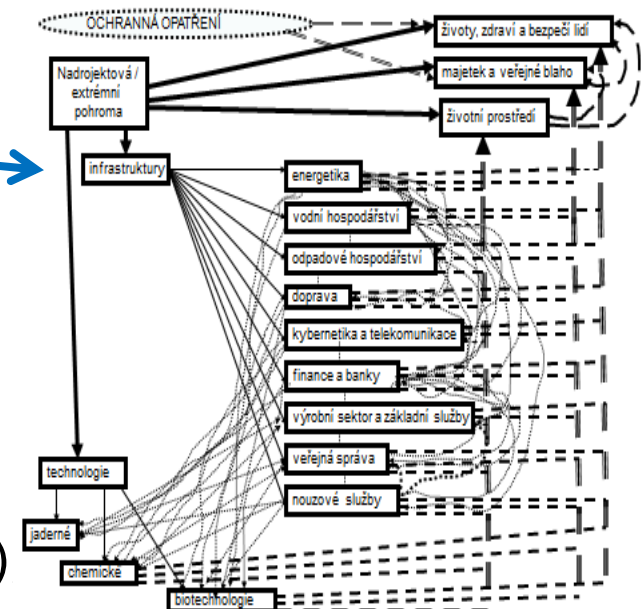
Koexistence všech základních systémů, které jsou důležité pro život a rozvoj lidí, je zajištěna tím, že každý systém musí být schopen změnit své chování tak, aby reagoval na chování a orientace ostatních systémů; tj. nesmí je ohrožovat a ony nesmí ohrožovat jeho.

3. ÚZEMÍ:

- **je prostor pro život lidí**
- **má systémovou povahu** – otevřený SoS a každý systém má: prvky (aktiva); vazby mezi prvky; a toky mezi aktivy (energetické, materiálové, informační, organizační..)
- z povahy SoS vyplývá, že **mezi systémy jsou propojení stálá nebo občasná**, tj. vznikající jen za jistých podmínek

V realitě každý systém existuje v rámci nějakého kontextu nebo okolí a ze vztahu mezi systémem a okolím vyplývá, že vlastnosti okolí se odrážejí ve vlastnostech systému. **Platí premisy:**

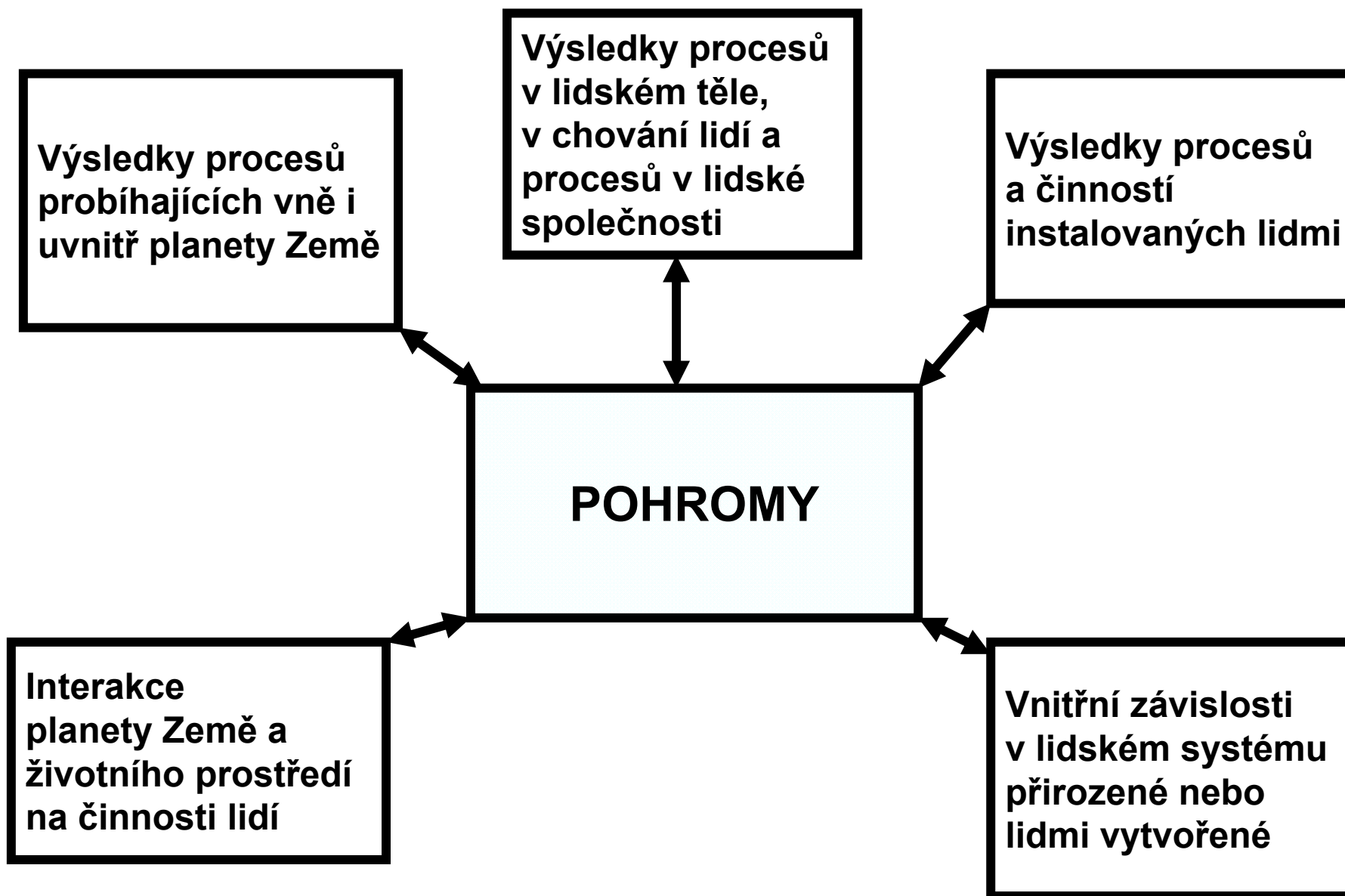
- aktiva území jsou všechna základní veřejná aktiva a zásadní privátní aktiva (zaměstnanost..)
- bezpečné území má všechna chráněná aktiva, o které musí pečovat, v bezpečí a s potenciálem udržitelně se rozvíjet.

Bezpečnost v současném pojetí založeném na dokumentu OSN z r. 1994 **je soubor opatření a činností, které provádí člověk, aby zajistil svou existenci, bezpečí a rozvoj.**

V uvedeném pojetí bezpečnost zahrnuje jak funkčnost, tak spolehlivost.

4. PŘÍČINY JEVŮ, KTERÉ POŠKOZUJÍ ÚZEMÍ

Relevantní pohromy: současnost – Evropa 77;

lokalita v ČR – 55 – 57

v Evropě je však třeba posuzovat 105

Proti všem pohromám až do velikosti projektové pohromy se provádí
prevence formou řízení, aplikace technických a jiných opatření, vzdělání atd.

Specifické pohromy: zajišťuje se nouzová odezva,

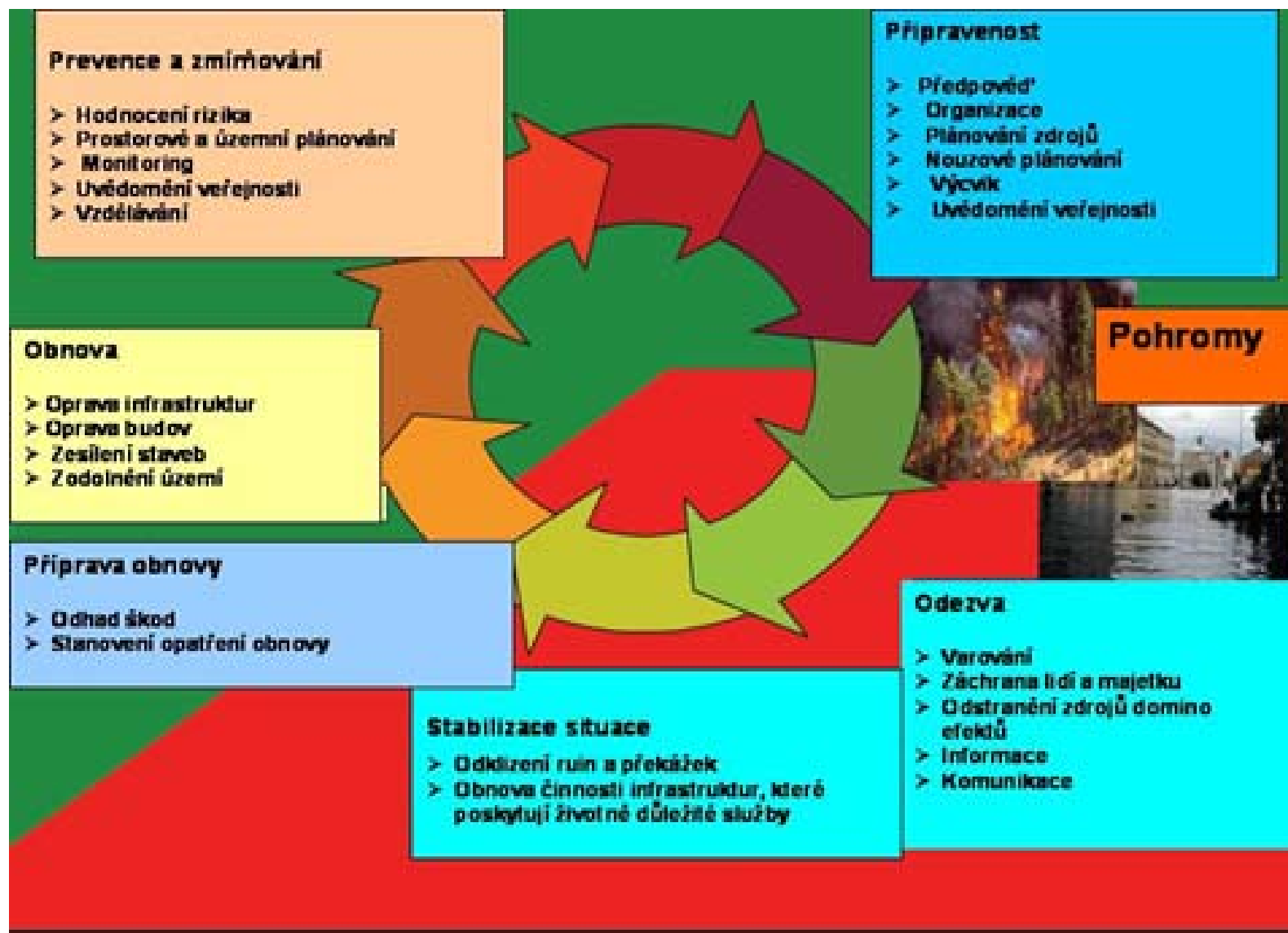
při které se používají se standardní
zdroje, síly a prostředky

Pro pohromy se zpracovávají nouzové plány, tj. v ČR havarijní,
povodňové, plány na zvládnutí epidemií, epizootií, epifytií,
výpadků různého druhu apod.

Kritické pohromy: zajišťuje se odezva,

při které se používají standardní
i nadstandardní zdroje, síly
a prostředky a specifický systém
řízení odezvy

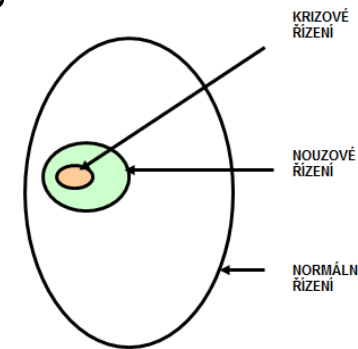
5. ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNÉHO ÚZEMÍ

Časová posloupnost fází řízení bezpečnosti.

6. ZÁKLADNÍ NÁSTROJE jsou následující:

- řízení / management (strategické, taktické i operativní) založené na kvalifikovaných datech, odborných hodnoceních a správných metodách rozhodování,
- výchova a vzdělání občanů,
- specifická výchova technických a řídících pracovníků,
- technické, zdravotnické, ekologické, kybernetické a jiné standardy, normy a předpisy, tj. nástroje pro regulaci procesů, které mohou nebo by mohly vést k výskytu (vzniku) pohromy nebo k zesílení jejich dopadů,
- inspekce,
- výkonné složky ke zvládnutí nouzových a kritických situací,
- systémy ke zvládnutí kritických situací,
- bezpečnostní, nouzové a krizové plánování,
- specifické typy řízení

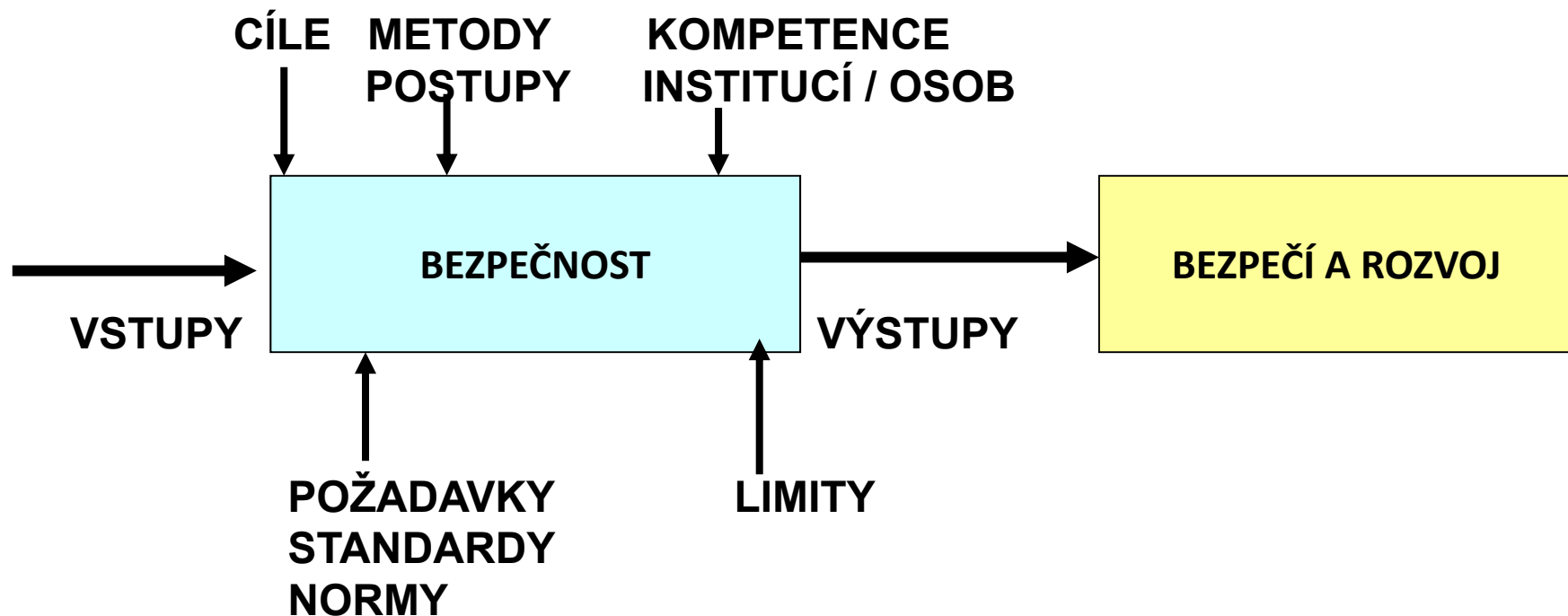

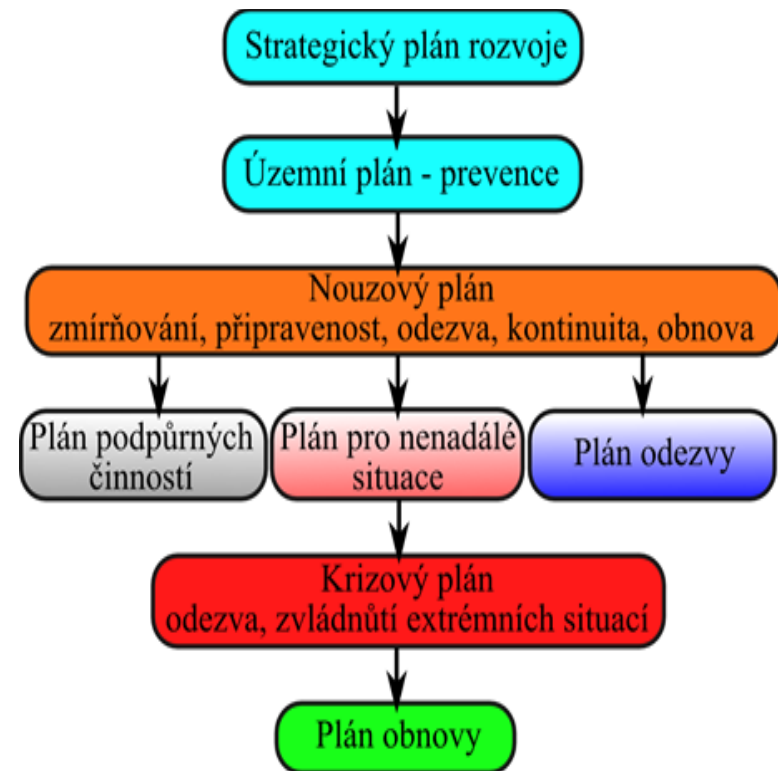
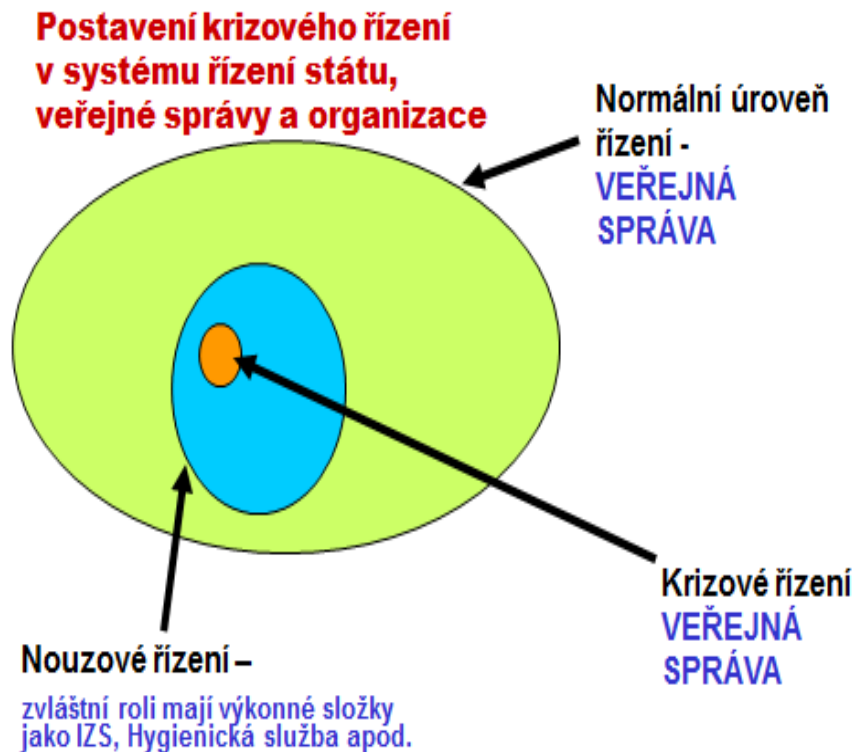
Zajištění cílů pomocí:

- vhodného využívání území, správného umístování, projektování, výstavby, provozu, údržby a oprav technologií, objektů a infrastruktury,
- zvažování potřeb všech zúčastněných,
- údržby a pravidelné kontroly existujících ochranných opatření,
- systematického hodnocení ochranných opatření po živelních či jiných pohromách,
- uvědomění populace, které se riziko týká,
- pojištění proti živelním či jiným pohromám,
- připraveností na nouzové situace a jejich zvládnutí,
- připraveností provést obnovu spojenou se zodolněním území po živelních či jiných pohromách.

PROCES ŘÍZENÍ BEZPEČNOSTI zacílený na
zajištění bezpečí a rozvoje systému i jeho okolí

BEZPEČNOST je soubor opatření a činností,
které provádí člověk.

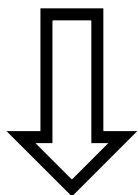
Připravenost a odezva na nouzové i krizové situace spočívá v organizačních jednotkách na dále uvedených 4 principech:

1. Každý řídicí pracovník odpovídá také za nouzovou a krizovou připravenost a zvládnutí odezvy úseku, který řídí. V případě, že zásah přesahuje jeho možnosti, je kodifikován rozšiřující se systém odezvy.
2. Přístup při všech ohroženích spočívá na optimalizaci zdrojů pro plánování a odezvu, vytváří se obecně použitelné scénáře zásahů a možné modifikace v závislosti na možných momentálních situacích.
3. Systém plánů odezvy je založen na systému bloků, které lze dle potřeby spojovat do bloků větších.
4. Nouzová i krizová připravenost a opatření jsou centrálně řízené.

7. ZÁVĚR

Hlavní pro bezpečné území s potenciálem rozvoje je:

- monitoring situace v území
- včasná, správná a rychlá odezva

Potřeba:

- permanentně shromažďovat znalosti
- uvědomovat si existenci konfliktů
- poučovat se ze zkušeností
- proaktivně řídit území
- mít dostatečné zdroje, síly a prostředky

DĚKUJI ZA POZORNOST !!!